

For 100 år siden sluttede 1. Verdenskrig. 1914 til 1918.

Det var lige begyndt at gå rigtig godt, efter den frygtelige 1.VERDENSKRIG 1914 - 1918

Så kom Børskrakket i Wall Street 1929.

Arbejdsløshed over alt.

Sult i Byerne. Børnene kom på landet for at blive "fedet op!"

I Tyskland var det særligt galt.

De var blevet taberne i 1. verdenskrig, og var pålagt skrappe sanktioner og erstatninger.

Hitler satte gang i produktionen. **Og i oprustning!** Blev beundret af mange, også her.

Beundringen blev nok lidt mindre, da der i løbet af 30erne kom rygter om nazisternes behandling af jøder og andre minoriteter.

Og da de begyndte at overskride grænserne, først Polen, så Frankrig - for at få "lebensraum", så var det nok for det meste slut med beundringen!

1. Sep. 1939 Polen

3. Sep. 1939 England og Frankrig

9. April 1940 Danmark - Norge

7. Dec 1941 Pearl Harbor Japan – USA

Foto: Martin Østergaard

9.april 1940!

Om formiddagen kom køretøjer forbi på landevejen. – Motorcykler med sidevogne og biler – Flyvemaskiner i luften -

Over byområder blev der kastet flyvesedler.

Den nye skole i Hvidbjerg blev overtaget af besættelsesmagten, som brugte den helt til slutningen.

Der blev en trykket stemning!

De billeder jeg har, er næsten alle, fra efter kapitulationen.

Skoler og andre bygninger blev taget i brug af besættelsesmagten, i løbet af de første år

---

Den første episode jeg husker er fra sommeren 1943:

Tyskerne var jo rykket ind i Danmark 9. april 1940 , 2. verdenskrig var i fuld gang.

Far fortæller:

Indtil sidst i 1942 var der kun modgang for vestmagterne, men da omsvinget kom, kunne det straks mærkes mennesker imellem. Mange fik lyst til at byde fjenden trods. Et lille eks. fra den hjemlige front: Tyskerne planlagde en telefonlinje fra Nordnorge til Sydfrankrig.

Der blev målt ud og sat mærkepæle bl. a. gennem vores mark. Det syntes Christen , på 4 år, og jeg ikke om, så under en marktur tog vi disse markeringspæle med os hjem.

Kort tid efter mens jeg havde kværnen kørende i laden og jeg gik og puslede med et og andet der, kom der en tysk soldat ind i laden og sagde noget tysk snak til mig, og da jeg ikke forstod tysk sagde jeg "hva" ?

Nu var jeg nok noget oprømt i de dage, fordi de allierede nylig havde kæmpet sig ind i Sicilien (9. juli 1943), så der hoppede en lille djævel ind i mig, da jeg svarede ham på dansk og sagde Sicilien.

Tyskeren snurrede rundt og forsvandt.-- Kort efter mens jeg stadig gruttede, kom den gode tysker med forstærkning af tre andre krigskarle på besøg igen, men denne gang skulle jeg nu ikke have snakket om Sicilien, jeg var stadig for dum til at forstå tysk, så også de måtte gå med uforrettet sag.

Nu syntes jeg vist at det var bedst at komme lidt hjemmefra, så jeg cyklede til Uglev til barberm. Kongensgård.

Da Niels nok var halvfærdig med at smuksere på mig, kom politiet til døren og ville tale med mig og udenfor var der opmarcheret en del af den tyske værnemagt.

Jo, men nu skulle jeg da først gøres pæn, så der gik nogen tid med dette. Jeg tror nok de gode Uglev borgere var noget nysgerrige efter viden om hvad den stakkels barber dog kunne have gjort.

Vel kommen hjem til mig sammen med politi og den tyske krigsmagt spurgte politimanden om jeg havde taget disse famøse træpæle.

Jo, det havde jeg, for de stod da i min mark!

Christen blev så sendt hen i tømmerstuen hvor de var gemt, for at hente dem, men han afleverede dem til politimanden "Rasmussen" med ordene "dem ska i tyskere et ha"!

Og så var det Rasmussen syntes han måtte belære mig om, at man skulle holde sig fra tyskernes gulerødder, men jeg mente at det var tyskernes gulerødder der var for langt fremme.

Vi boede jo lige ved hovedvejen, og som jeg husker det, var der soldater det meste af tiden.

Der var ikke meget dramatik i det.

Der var en lyttestation ude ved fjorden, i nærheden af Strandbjerggaard, der var en af karakteristiske rødmalede barakker derude, hvor der boede nogle få soldater.

Og der var jo indkvartering rundt omkring. I hvert fald en overgang, var der hovedkvarter på Odbygaard.

Jeg husker en gang da far var i gang med aftenmalkningen, der kom en ældre soldat ind i stalden og han ville gerne i snak! - Så far gav ham en sjat mælk i et spandelåg. Han havde måske selv et lille landbrug og familie derhjemme?? – Jeg synes selv, at det er mærkeligt, at jeg lige husker det!

Noget med, at det var hyggeligt når far malkede.

Jeg husker også, at en gang hen mod slutningen hvor de allierede var kommet langt op i Tyskland.

Min mor lyttede til den danske udsendelse fra BBC for åbent vindue.

En ganske ung soldat kom hen og spurgte: Hvad er det de siger?

Og mor svarede, at de fortalte, at nu var englænderne oppe i nærheden af Hamborg. "Og det er da godt, for så får det vel snart ende!"

Så græd den unge soldat og sagde: "Nej, det er ikke godt, for der har jeg mit hjem og min mor!"

Det var også noget, der gjorde indtryk på mig, der stod ved siden af ham.

Modstandsbevægelsen på Thyholm?

H. C. Toft havde overtaget "Bjørndalgaard" 1. november 1943.

Han deltog i et møde i Thisted i marts 1944, hvor det blev besluttet at danne nogle modstandsgrupper.

H. C. Toft skulle forestå dette i Sydthy, og i september 1944 var den første jernbanesprængning.

Så vidt jeg kan se, har der været 4-5 sprængninger på Thyholm.

Om en af de sprængninger er en sjov historie.

Min lillebror og far kørte for ca. 20 år siden til Struer, for at besøge Hartvig Pedersen, som havde været stationsarbejder i Uglev. Og med i modstandsarbejdet - Hartvig kunne følge med i, hvor langt togene med vigtige transportvarer var kommet, så sprængningerne kunne foretages på de rigtige tidspunkter!

De snakkede om gamle dage:

Hartvig havde fået nys om, at en troppetransport var på vej sydpå.

Han henvendte sig til Krabbe, men han havde gæster. - Snak med Laurits Mikkelsen sagde han.

Laurits var straks med på, at der skulle gøres noget, og samme nat blev et sporskifte ødelagt ved at sprænge noget der blev kaldt et hjertestykke.

Næste dag blev der sendt bud til smeden, om han ville komme og reparere sporskiftet!

Det tog meget lang tid, at få det repareret!

Hartvig fortæller:

Et par "høje herrer" fra DSB i Struer, var kommet for at se på ødelæggelserne. Den ene af de høje herrer sagde:

"**En** ville endda gerne have vidst hvem der gjorde det her! **En** ville have trykket ham i hånden!"

Hartvig mente, at kunne se, at det rykkede lidt i Laurits smeds lattermuskler!!!

Sv. Aage Espersen arbejdede også ved banen.

Af en eller anden mærkelig grund, var værktøjet nogen gange blevet helt væk, når banen skulle repareres!

Den vigtigste opgave for grupperne var nok modtagelsen af våbenedkastninger: (Vis faldskærms sæk og håndgranater)

H. C. Toft fortæller:

Den mest dramatiske nedkastning på Thyholm fandt sted nytårsnat 1944/45, fordi ingen havde ventet en nedkastning nytårsnat. Jeg deltog ikke i den, da jeg var til familiebryllup i Thisted og var uvidende om, at der var kommet særmelding til os. Efterfølgende skildring af forløbet bygger på de oplysninger, der blev givet på mødet på Bjørndalgård den 9.2.1984.

”Da det var nytårsaften, var mange taget på besøg hos slægt og venner, så der opstod store vanskeligheder med at få et hold sammenkaldt. Peter Jensen fortalte, at han var gæst hos Ejnar Krabbe. Da Krabbe havde hørt særmeldingen, blev der sat gang i alarmeringen, og det lykkedes at få et hold sammensat, men det blev nødvendigt at medtage enkelte, som ikke tidligere havde deltaget. Andre fortalte, at de, da de var på vej mod nedkastningspladsen, mødte folk fra Hvidbjerg-gruppen, der meddelte, at det var nødvendigt at aflyse, da chaufføren Chr. Thomsen ikke var på egnen, og der således ikke var mulighed for at bortkøre containerne med vognmand Plougmanns lastbil.

Uglev-folkene var af en anden opfattelse. De mente nok, det skulle kunne klares på en anden måde. Nogle gik derfor i gang med at finde en anden lastbil og en anden chauffør, mens andre sammen med Hvidbjerg-folkene tog til nedkastningspladsen for at være parate, når flyveren kom.

Selve nedkastningen gik perfekt efter reglerne, men det varede mange timer, inden en lastbil dukkede op.

(På cykel til Uglev)

Det var vognmand Stokholms fra Uglev med en af dennes chauffører, Møller Søndergård, ved rattet.

(Fyres op i gasgeneratoren)

Tidsmæssigt var det den aktion, der tog længst tid inden for Ejby Nielsens distrikt. Nedkastningen fandt sted kl. 2,00 så det blev sent eller rettere nytårsmorgen, inden holdet kunne trække hjem.

(Per's barnedåb)

Pladsen ved Grønholme var blød og lavtliggende uden de bedste frakørselsforhold så nedkastningsstedet blev flyttet til Overgårdsmindes marker.

Efter nedkastningerne blev containerne bortskaffet – ingen ved hvorhen-.

Faldskærme og våben blev midlertidig gemt hos Kr. Møller i Ballegaard.

Våbener blev senere i nattens mulm og mørke rensset og samlet, og pakket i kasser, for senere at blive sendt til modtagere i Thy, på Mors og Syd på.

Hartvig Pedersen var behjælpelig med, at få det smuglet med toget fra Uglev station.

Den 13. april 1945 skete der også noget, som også gjorde indtryk på mig.

De var lige blevet færdige med at køre møddingen ud på marken, Pe Degn (Peter Kristensen) og far spredte møget, mens Anton Gadegaard pløjede det ned.

Så hørte de et brag.

Det var banen, der blev sprængt i Odby skov!

Jeg vil læse den officielle indberetning om forløbet op, udarbejdet af Ejnar Krabbe på kaptajn Ejby Nielsens anmodning.

Den 13.4.1945 tog gårdejer Martin Gade, Odby, i marken kl. 8.15. Da han kom hjem kl. ca. 11.30 var der blevet indkvarteret ca. 50 tyske soldater med 10 heste på gården. De tyske heste var sat ind i stalden. Gade blev irriteret herover, da hans egne heste jo skulle ind og fodres i middagspausen.

Han henvendte sig derfor til officeren, Feltpost 40199 (evt. 42401), og bad ham flytte de tyske heste ud i laden. Dette nægtede officeren, og irriteret som Gade var, opstod der lidt mundhuggeri (dansk contra tysk), hvilket resulterede i, at officeren slog Gade i ansigtet. Gade reagerede uvilkårligt omgående med et kæbestød til officeren. Derefter overfaldt en del af soldaterne ham og slog ham voldsomt. Gade kom imidlertid fra dem og trak sine heste ind i laden. Han kom imidlertid straks i tanker om, at der stod en sæk korn i stalden (det forrige hold havde stjålet en sæk korn fra ham), og ville så gøre forsøg på at redde denne sæk ved at flytte den et andet sted hen. Da han så kom ud til soldaterne igen, blev disse fuldkommen rasende, væltede ham omkuld og sparkede ham over hele kroppen og hovedet, så der blev et stort åbent brud i panden. Gade er selv inde på, at kun hans 5-årige søn, der brugte de små næver mod soldaterne og råbte, at de ikke måtte slå far, reddede ham. I hvert fald holdt de pludselig inde, da han kom til. Gade kom så i sengen, hvor fru foretog en forbinding af hans hoved, og der blev telefoneret efter lægen, dr. Kruchov, Hvidbjerg. Denne kom omgående og ville have Gade med på sygehuset, men dette forbød tyskerne, idet de erklærede Gade for anholdt, og de holdt med magt lægen borte fra soveværelset.

De opførte sig i det hele fuldkomment ubehersket, og da fru Gade så, at de stod på gårdspladsen lige uden for vinduet og ladede geværene, råbte hun til sin mand, at han skulle springe ud gennem vinduet til haven, hvis han kunne. Dette gjorde Gade så i håb om, at han kunne nå til lægens bil. Lægen så ham imidlertid ikke og smuttede forbi. Imidlertid havde soldaterne fået færten af hans forsvinden og begyndte at forfølge ham. Gade løb mod Uglev by (ca. 1½ km fra gården). Også der var der indkvartering af et cykelkompagni og tysk vagt langs banen. Endvidere var der på en gård til højre for hans retningslinje indkvartering. Da nu de forfølgende soldater begyndte at skyde og råbe "Sabotør", blev der skyderi fra alle sider. Midtvejs mellem gården og Uglev blev han ramt af en kugle, der gik gennem låret, men han løb uanfægtet videre. Da han kom omtrent til Uglev og så tyskere alle vegne og hørte kuglerne peb ham om ørerne, rakte han sit lommeværklæde i vejret og gik hen til de forfølgende tyskere. To mand greb ham, mens en tredje kom og stak ham en næve i det i forvejen mishandlede ansigt. De slæbte så af med ham, sparkende og puffende, hjem til gården.

Her bandt de ham til en vogn i den hensigt, at han skulle gå til Oddesund (ca. 4 km). Han faldt imidlertid sammen, hvorefter de slæbte ham ca. 500 m til den ejendom, hvor majoren havde kvarter. Han blev slængt op på en lastbil.

Der var samme formiddag kl. ca. 9.30 sket sabotage mod jernbanen ca. 1 km syd for Gades gård. En af de posterede tyske jernbanevagter erklærede nu, at han genkendte Gade som den sabotør, han hævdede at have set kravle op ad jernbaneskråningen, og Gade, der stadig var bevidstløs, blev nu kørt til Oddesund, hvor han blev holdt under arrest indtil kl. ca. 18.30 uden på nogen måde at blive set til eller forbundet. Straks da Gade var slæbt fra gården, foretog de indkvarterede soldater husundersøgelse, hvorunder de stjal forskellige ting, bl.a. 3 armbåndsure.

Kl. ca. 17.00 kom der en tysk politiofficer til gården med ordren: "Må jeg så se sabotørmateriellet. Jeg ved, Gade er sabotør". Fruen og hendes søster, der var kommet til, svarede, at det vidste de, han ikke var. Officeren foretog derefter undersøgelse både inde og ude samt forhørte karlene og naboen, der bevidnede, at Gade havde været i marken hele formiddagen. Officeren meddelte derefter fru Gade, at han personligt ville køre hendes mand på lazarettet og efter behandling der meddele hende, hvorledes han havde det.

Da politiofficeren kom til Oddesund med den besked, at Gade ikke kunne være sabotøren, blev behandlingen straks mildere og mere hensynsfuld. Han blev kørt til lazarettet i Struer, og efter at have ligget og ventet på operationsbordet ca. 1½ time blev hans skudsår omsider rensed og hans sår i panden syet sammen. Samme aften sendte politiofficeren besked til fru Gade, at Gade havde det godt og ville blive enten frigivet eller sendt på dansk sygehus følgende eftermiddag.

Næste dag var Gade i et kort forhør og blev derefter løsladt og kørt hjem i bil kl. ca. 14.00.

Efterskrift 13-4-1945

D. 25 juni 2016 var jeg til sammenkomst hos Elsebeth og Niels Odgaard.

Der snakkede jeg med Anne-Lis Wegeberg, og hun fortalte om en erindring fra d.13. april 1945.

Hun og fætter Martin (Riis-Jensen) var 7-8 år og på vej til Odby skole, hvor de skulle møde kl. 13.

Da de kom til Odby smedie, så de far (Martin Gade) komme løbende over marken mod Uglev, og der blev skudt mod ham flere steder fra.

Smeden (Jens Andersen) trak dem ind i smedien for at få dem i sikkerhed! Der skulle de blive, til det blev sikkert, at gå ud igen!

Lis Wegeberg's bror, Hermann Wegeberg, var karl på Odbygaard og arbejdede på marken vest for Uglev. Han så, at der var 2 tyske soldater med en russisk soldat mellem sig, der rettede geværene mod far, men russeren lagde hånden på geværløbene, måske for at de ikke skulle ramme? Måske reddede han fars liv? Anne-Lis sagde, at det gjorde indtryk på Hermann!

Far blev kun ramt i benet, og det hele endte jo godt.

Ved en anden sammenkomst hos Elsebeth og Niels, snakkede jeg med Niels Jørgen Nielsen, der er har haft sin barndom og ungdom i Egebjerg. Han fortalte om noget af alt det han kunne huske fra besættelsestiden...

Han har skrevet en spændende beretning om det, som I kan finde på Lokalarkivets hjemmeside under "Gode artikler m.m."

En enkelt episode vil jeg læse op her:

(Der var jo forsamlingsforbud, så jeg tror nok, at man skulle have tilladelse hos den lokale kommandant, hvis der skulle komme gæster om aftenen. Og samtidig aflevere en gæsteliste)

En anden aften (efteråret 1944 eller vinteren 1945) var far og mor ligeledes i byen. Det var hos Gerda og Peder Holm.

Det var et stort gilde, der var mange mennesker. Da de ankom, sad en tysk officer i stuen hos Gerda og Peder Holm.

Han blev siddende. Sagde ingenting.

Stemningen var lidt trykket og der blev selvfølgelig ikke snakket besættelse, sabotage, stikkere og lignende i det selskab.

Da alle havde forladt selskabet, sagde den tyske officer til værtsparret: -

"Ja, I synes nok, det er underligt, at jeg sådan har blandet mig i jeres selskab. Men jeg havde fået at vide, at selskabet skulle afholdes. Jeg er kommandant i Hvidbjerg. En af jeres gæster her i aften er stikker.

Jeg ville ikke risikere, at I skulle sige noget, der kunne indberettes til mig.

Så ville I blive udleveret til os til afhøring, forfølgelse osv.

Derfor- og undskyld. Godnat.

Evakueringsplan

For kort tid siden ringede en ældre mand fra Fredericia, og spurgte om der på arkivet var noget om evakuerings plan for Thyholm. Manden var fra Thyholm og hed Herluf Thing.

Han fortæller:

Jeg var begyndt på "den udvidede Højskole" i Haslev i 1944, men på et tidspunkt måtte vi forlade stedet, da besættelsesmagten ville bruge bygningerne.

Jeg fik så arbejde hjemme på Thyholm, på Damsgaard ved Hvidbjerg, hvor jeg afløste min fætter Niels Thing 1. april 1945.

Jeg husker, at jeg, i forbindelse med evakueringsplanerne, som den eneste, skulle blive tilbage og passe gård og besætning her og hos en nabo.

Alle herfra skulle evakueres til et mindre risikabelt sted.

Måske til Mors?

Erik Houe fortæller:

Far (Mads Houe) var sognefoged, og skulle arrangere det.

Vi skulle alle af sted, vistnok til Mors, undtagen far, der skulle sørge for, at alt gik som det skulle.

En medarbejder på børnehjemmet (nabo) skulle blive og sørge for pasning af dyr og bedrift på børnehjemmet og hos os.

Efter landgangen ved Normandiet d. 6. juni 1944, var der jo ingen der kunne forudse, hvornår tyskerne ville opgive eller kapitulere.

Det kunne jo kampene ville fortsætte helt op til Nordkap!

Derfor blev det pålagt kommunerne, at udarbejde evakuerings planer for befolkningen. Det var i august 1944.

Niels Jørgen Nielsen fortæller også om evakuering:

Da kommer en mand cyklende oppe på vejen. Han gør – ligesom hel tilfældigt - holdt ud for min far.

På begge sider af hækken står de. De taler dæmpet sammen, kan jeg høre.

Jeg opgiver min lugning og søger nærmere de to. Lidt nysgerrig. For hvad snakker de om så dæmpet? ..

forventes et endeligt slag mellem tyskerne og de allierede-----

Højest sandsynligt vil det komme til at foregå her lige syd for Limfjorden.

(Vi har kun få km i luftlinie til Oddesund) - Alle skal evakueres i morgen tidlig til Salling.

Du – altså min far – skal blive her i området. Sørg for vand og foder til dyrene på de forskellige ejendomme..

Du må gerne lukke dem ud på græsmarkerne. Hold styr på det, så godt du kan.

Igen en gang er mine ører ved at falde af.. Mit hjerte banker voldsomt.

Det er forfærdeligt.. Jeg er bange.

Vi skal skilles fra vores far. Krigen kommer til Thyholm.

Der skal stå et slag. Jeg er knust. Far skal blive i krigsområdet.

Vi andre skal sejles til Salling-----

Da hører jeg i den stille forårsaften en dør blive revet op. Det er omme ved Gert Poulsens.

Og jeg ser Betty (et par år ældre end jeg) løbe ”gadedrengeløb” ned ad det lille stræde mellem Gerts og Krogsgaards ejendomme.

Hun råber og skriger: - der er fred – der er fred – der er fr..

Samtalen mellem Peder Holm og min far går i stå, betyder ikke noget mere.

Da frihedsbudskabet lød d. 4. maj om aftenen, kl. 20.35, blev der straks sendt bud efter Jens Smed.

Der var ingen snor på flagstangen, og beslaget der holdt den, var rustet fast!

Så Jens kom med den store hammer og svensknøglen og så måtte det gi sig!

Tjenestepigen Ulla Klemmensen fra Jegindø, Grethe og jeg kunne få flaget hejst næste morgen!

Da frihedsbudskabet lød d. 4. maj om aftenen, kl. 20.35, blev der straks sendt bud efter Jens Smed.

Der var ingen snor på flagstangen, og beslaget der holdt den, var rustet fast!

Så Jens kom med den store hammer og svensknøglen og så måtte det gi sig!

Tjenestepigen Ulla Klemmensen fra Jegindø, Grethe og jeg kunne få flaget hejst næste morgen!

Da tyskerne havde kapituleret, opstod der et tomrum.

Der var jo ingen politi, til at bevogte de installationer værnemagten havde forladt.

Og i det hele holde ro og orden.

Uglev gruppen blev kaldt sammen bag bageriet i Uglev. De fik armbind på, og det blev aftalt hvordan bevogtningsopgaverne skulle varetages i den første tid, indtil nogle mere varige løsninger var på plads.

Og de stakkels hjemdragende mennesker – mennesker var de jo! – skulle jo heller ikke hjem med alt for meget røvet gods!

Fra venstre: (Askov Christoffersen,) Peter Odgaard, Peter Ignatius, Svend Lykke, Carl Christensen, Kristian Borre

Børnene: Kaj Larsen, John Søndergaard, Alex Iversen, Kirsten Madsen, Villy Hebsgaard, Betty Lauritsen.

Foto: I. P.Lauritsen?

Mor har nok haft forkærlighed for at fotografere når der kom heste og vogne, for de fleste kom gående på deres ben

---

Ved Odby Smedie

Set fra Odbygaard

Unge som var hasteindkaldt som CB ere (civilbeskyttelse):

Frode Christensen fra Serup, som havde været karl derhjemme i 1941 ??, og Andreas Lodahl som havde tjent i nærheden.

Skulle stå ved afkørselsveje fra hovedvejen, mens tyskerne gik hjem.

Der var jo mangel på mange ting under og efter krigen, det gamle tøj blev syet om og udnyttet på alle måder.

Så efter krigen blev de faldskærme, der var blevet gemt fundet frem og fordelt mellem de folk, som havde været med til nedtagningen.

De var jo store, så der kunne godt blive et ret stort stykke til hver. Der var også nogle røde og grønne, og det blev alt sammen fordelt.

Der blev syet brudekjoler, dåbskjoler tøj af forskellig slags og skjorter til drenge og mænd. Jeg fik en hvid skjorte.

Det var noget rigtig ubehagelig nylonstof.

Far fortalte, at der var 36 faldskærme gemt hos Kr. Møller i Ballegaard, hans mor og søster vaskede og ordnede dem.

18 til Hvidbjerg-gruppen og 18 til S-O gruppen.

Der blev samlet, vidstnok, ca. 40 – 50 folk, der skulle skiftes til at holde vagt bl.a. ved Oddesund, Elværker, havne m.m.

Der var jo intet politi eller andre, som kunne passe på!!

Det virker måske lidt komisk nu, men dengang var det nu alvorligt nok!

---

1. Valdemar Roesgaard, Poul Olesen, Kristian Lykke, Carl Aage Riis, Laurits Mikkelsen, Poul (Bager) Hedegaard, Askov Christoffersen, Martin Gade, Christian Riis.

2. Møller Søndergaard, Ivar Bonde, Hartvig Pedersen, Knud Bonde, Kr. Møller, Kr. Borre, Alfred Amby, Chr. Odgaard, Arnold Kristensen.

3. Holger Riis, Børge Nielsen, Peter I. O. Jensen, Svend Lykke, H. C. Toft, Ejnar Krabbe, Carl (Larsen) Christensen, Peter Odgaard, Johannes Ilkjær, Niels (Bager) Hedegaard.

H. C. Toft fortæller:

For at vejlede de allierede flyvere ind over Danmark og i retning af deres nedkastningspladser påbegyndtes i sommeren 1944 opstilling af Eurikaer. En Eurika kan udsende radioimpulser fra 100 til 200 km. Når flyveren opfangede impulserne, svarede de Eurikastationen, og operatøren påbegyndte udsendelse af et aftalt kodebogstav, som flyveren opfangede og kunne ledes til Eurikastationens punkt, og derfra navigere til de enkelte nedkastningspladser.

(H. C. Toft)

Af de 2 første Eurikastationer i Danmark opstilledes den ene på Thyholm og den anden i Husby - den sidste kom aldrig i funktion. Efter at have fået instruktion i opstilling og anvendelse af en Eurika, kom Poul Jacobsen (Sv. Erik Christensen - deltager i første sabotage på Thyholm) til Thyholm for at opstille og betjene Eurikaen. Det blev aftalt, at den skulle anbringes hos Martin Østergaard. Den 22. august 1944 var den i gang

med sit virke, men få dage efter dukkede Martin Østergaard og Poul Jacobsen en eftermiddag op i min kostald og meddelte mig, at det på grund af risikoen ved at være hos Martin Østergaard var nødvendigt at flytte den, og at der allerede samme aften skulle sendes igen. Jeg fandt det for risikabelt at have den hos mig, da tidligere nævnte West Hansen i Thisted samme dag eller få dage før var taget af tyskerne.

Jeg satte mig i forbindelse med gårdejer Chr. Riis, Helliis, som var parat, og Poul Jacobsen foretog flytningen hertil, hvor den virkede en tid, indtil den blev flyttet til egnen omkring Holstebro.

Der kom efterhånden flere Eurikaer ved nedkastninger rundt i landet, og de blev placeret forskellige steder bl.a. på Agerø. Der kom også mindre Eurikaer med mindre aktionsradius til anvendelse på nedkastningspladserne. De blev ikke anvendt på Thyholm.

37: Vejspærring lidt nord for Oddesund, der var en "tankgrav" og miner fra vestsiden til østsiden af odden.

Oplagsplads til maskiner og minedepot

40: 17. maj kunne Thyholmboerne modtage de første engelske tropper, en panserenhed på 170 mand. Uglev-delingen gik i marchparade, og kvinderne med Nina Toft i spidsen havde forberedt en festlig modtagelse med blomster og velkomsttale på engelsk. Stor var skuffelsen, da englænderne nok sagtnede farten, men ikke standsede. Længere nordpå standsede de, og Thyholms piger fik autografer. Elly Petersen fra Tambohus får autograf

---

Herrefolket på vej hjem ved Oddesund

44: Vinteren 1944-45

Anton Gadegaard og Peter Kristensen -duften af tobak Flor de Fina!!

Duften – nej, stanken da der blev lavet Grøn Sæbe af en død gris + ætsnatron? (kautisk soda eller natronlud)
